

Modstanderne eller faa Kritikken til at forstumme, der skal i saa Henseende meget til, naar Initiativet er udgaaet fra en Minister. Jeg har derfor henvendt mig til to Autoriteter paa dette Omraade, en lægevidenskabelig, der særlig overfor disse Spørgsmaal har en Indsigt som maaske ingen anden herhjemme, nemlig Professor Wimmer, og en juridisk, Universitetslæreren netop i Personret, Professor Bentzon, og jeg bad begge disse sagkyndige Videnskabsmænd meddele mig, om jeg havde Ret i det nævnte Synspunkt eller ej, og meddele mig deres Opfattelse i Form af en skriftlig Udtalelse, som jeg maatte gøre dette høje Tings Medlemmer bekendt med. Professor Wimmers Erklæring lyder saaledes:

„Uden Tvivl har tidligere Aarhundreder søgt Berettigelsen til sin Indgriben overfor „avsindige“, „galne“ o. s. v., d. v. s. til Frihedsberøvelse, i disse Individets rent faktiske „asociale“ Forhold, deres Samfundsfarlighed i videste Forstand. Og her har det øjensynlig været Lovgiverne ganske irrelevant, hvorledes den foranledigende sjælelige Forstyrrelse nærmere var beskaffen. Synspunktet for det retslige Indgreb var øjensynlig et rent praktisk, Samfundsbeskyttelsen.

Den daværende Sindssygdomslære vilde ej heller have været i Stand til at hjælpe Retsvæsenet med virkelig videnskabelige Kriterier for en Sondring.

„Tilregnelighedsparagrafferne“ i det nittende Aarhundredes Straffelove har forsøgt en saadan Sondring, delvis ud fra den fremvoksende videnskabelige Sindssygdomslære, men ogsaa og især ud fra et filosofisk-psykologisk-moralsk Tilregnelighedsbegreb, der, anvendt strengt, ofte viste sig at komme paa tværs af de samfundsmæssige Hensyn, der dog paa dette Punkt maa være de hovedsagelige — naturligvis med behørigt Hensyn til den paagældende Lovovertræder. Medens paa den ene Side i de fleste Straffelove, f. Eks. de nordiske, Hovedtilregnelighedsparagraffer ved de psykologisk-uanvendelige Kriterier, hvormed den begrænser Utilregneligheden, i hvert Fald teoretisk tillader evident sindssyge Lovovertræderes lejlighedsvis Domfældelse, saa virker paa den anden Side adskillige Straffeloves Paragraf om de „formindsket tilregnelige“ direkte mod det i forrige Aarhundreder knæsatte Princip: Samfundsbeskyttelsen, idet her sikkert sjæleligt abnorme, om end ikke af en egentlig Sindssygdom lidende Lovovertrædere underkastes en mindre Straf for derefter at slippes ud i Livet, skønt netop Arten af deres sjælelige Abnormitet med høj Grad af Sand-

synlighed lader forudse, at det paagældende Individ inden længe atter vil gøre sig skyldig i ny og ofte ganske samme Lovovertrædelser.

Oppositionen fra psykiatrisk og moderne kriminalistisk Side har da ogsaa i de sidste 25—30 Aar sat ind paa dette Punkt (foruden mod de psykologisk-transcendentale Tilregnelighedskriterier i det hele) og netop under Fremhøvelse af de rent praktiske Synspunkter, *Samfundsbeskyttelsen*, der som nævnt var Hovedkriteriet for tidligere Tidens Forhold overfor de „afsindige“ og „galne“.

Af forskellige Grunde, som her ikke skal omtales, bør der i lex ferenda lovgives særskilt for de egentlig sindssyge og for de øvrige sjæleligt abnorme Lovovertrædere. Og vort sidste Straffelovsudkast indeholder da ogsaa Bestemmelser i denne Retning.

For Samfundet bliver de paagældende Individets „Farlighed“ (i forskellig Betydning) saaledes det til sidst afgørende Synspunkt for dets Forholden sig overfor dem: Hvor det med en tilstrækkelig Grad af Sandsynlighed eller — ud fra Lovovertræderens tidligere kriminelle Løbebane — næsten med Sikkerhed kan forudsiges, at han, netop paa Grund af hans specielle sjælelige Abnormiteter (f. Eks. i seksuel Retning), inden længe atter vil komme ind paa nye Lovovertrædelser, og hvor Strafbehandling af vanlig Art tilstrækkelig har vist sin Uvirksomhed paa ham, hvis Lovovertrædelser jo netop ogsaa beror paa hans *sygelige* sjælelige Egenart, i saadanne Tilfælde maa Samfundet i sine normale Menneskers Interesse være berettiget til at afsondre en saadan Lovovertræder under de Former, der er mest hensigtsvarende og stemmende med Tidens Humanitetsbegreber ogsaa overfor Lovovertrædere. *For saa vidt* træffes da Afgørelsen uden Hensyn til den mere specielle psykiatriske „Diagnose“, ud fra det rent praktiske Hensyn, som ledede Retsmyndighederne i svundne Aarhundreder — dog med det og meget væsentlige Hensyn til psykiatriske Distinktioner, at den i Ordets Forstand egentlige „sindssyge“ Lovovertræder udsondres fra Samfundet ved Anbringelse paa en Sindssygeanstalt, medens den alene „degenererede“, psykopatiske sekvestreres under andre Forhold. Hovedsagen er, at han „udsondres“ til sikker Overvaagen og ikke atter slippes løs paa Samfundet.

9—11—24.

Aug. Wimmer.“

Altsaa, netop som mit Grundsynspunkt har været: afgørende er ingenlunde det tilfældige Tidspunkts lægevidenskabelige Standard, ikke den spe-